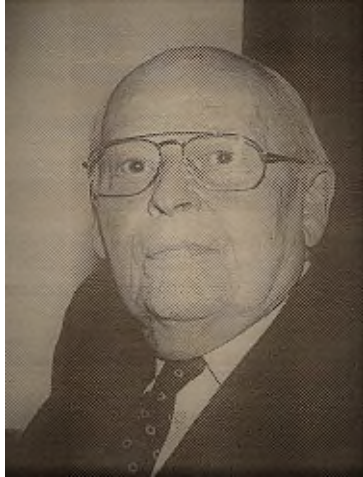

18. 'Het ontbreken van geestelijke vrijheid beschadigde je als mens het meest tijdens de oorlog', aldus dokter Hagemeijer in een interview in 1994, toen Oirschot 50 jaar bevrijd was. 'Er bestond geen vrije meningsuiting meer. Je kon niemand vertrouwen. Een simpele vraag om iemand over het kanaal (toen bevrijd) te zetten kon een valstrik zijn, zeker als een vreemde dat vroeg.'

Dr. Hagemeijer

Mild voor iedereen

'Het meest beroerde voor mij, in mijn functioneren als huisarts tijdens de oorlog, was wel dat er eigenlijk niemand te vertrouwen was. Je wist in gezelschap nooit wat je wel, en wat je niet kon zeggen. Ik ben altijd mild geweest voor vaders van grote gezinnen die voor de Duitsers werkten. De noodzaak van hun huishoudens dwong hen daartoe. Ik heb hen nooit als verrader kunnen zien. Ik heb mijn werk in de oorlog zo goed mogelijk gedaan. Mijn opvatting was dat ik als arts mensen diende te helpen en als dat risico's met zich meebracht, moest ik die maar aanvaarden'.

Jonge arts

In 1942 kwam Hagemeijer vanuit het westen assistentie verlenen aan de zieke dokter Lobach. Die komst had overigens alles met de oorlog te maken. 'Er werden nogal wat collega's opgepakt en naar Duitsland gestuurd. Om dat te ontlopen wilde ik als huisarts aan de slag. De Duitser was er alles aan gelegen om de gezondheidszorg op peil te houden. Als huisarts was je daarbij onmisbaar. Ik heb de oorlogsjaren als zeer vervelend ervaren. Het waren de laatste jaren van mijn studie en mijn studententijd. Ik had me eigenlijk willen specialiseren, maar door de oorlog is daar niets van gekomen. Dat hele oorlogsgebeuren heb ik steeds verdrongen. Maar nu het de aandacht krijgt komt het weer boven drijven'.

Onderduiken

'Ik heb ook nog moeten onderduiken. De Duitsers probeerden ons te manipuleren, maar door het goed georganiseerde artsenverzet konden zij geen vat op ons krijgen. Vanuit onze organisatie kregen we van arts tot arts door hoe we moesten handelen. Op een gegeven moment wilden de Duitsers een aantal artsen naar Amersfoort brengen. En daar behoorde ik waarschijnlijk ook bij. Want ik kreeg van de veldwachter 'smorgens te horen dat hij die middag mij zou komen arresteren. Ik kon nog vlug onderduiken. Na enkele dagen werden de opgepakte artsen weer vrijgelaten. Waarschijnlijk zagen ze wel in dat artsen onmisbaar waren'.

De laatste Duitser

'In de nacht van 23 op 24 oktober had ik nog twee bevallingen. Toen ik thuis kwam en de fiets tegen de muur zette kwam er een Duitser aanrijden. Ook op de fiets. Hij stapte af en richtte zijn wapen op mij. Zonder iets te zeggen stapte hij na een paar seconden weer op de fiets en reed verder. Het zal wel de laatste Duitser geweest zijn, want die middag stonden de geallieerden op de markt in Oirschot'.

Verrassende gewaarwording

'Op de markt stelde ik me voor aan iemand van de patrouille van de Prinses Irene Brigade. "Hagemeijer". Wat "Hagemeijer"? zeiden ze tegen mij. Onze arts aan de overkant van het kanaal heet ook zo. Het bleek mijn broer te zijn, die als arts dienst was gaan draaien bij de Prinses Irene Brigade. Na een paar dagen ben ik hem in Hilvarenbeek gaan opzoeken. Het was een weerzien na vele onzekere jaren.

